

แนวคิดพื้นฐานเพื่อการปฏิรูปการเรียนรู้ : บทบัญญัติกับนักการศึกษาทุกคนต่อไปเรียนรู้

Basic Concepts for Learning Revolution : Essential rules for Thai teachers

กิตติภูมิ มีประสงค์

บทคัดย่อ

บทความนี้วัดถูประสงค์เพื่อกระตุ้นเดือนให้นักศึกษาตระหนักรึ่งปัญหาด้านคุณภาพการศึกษาของคนไทย ซึ่งเห็นการสอนแบบครูเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ การทำเช่นนี้ไม่ช่วยให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตนเองได้สูงสุดตามศักยภาพได้ จึงจำเป็นที่จะต้องปรับเปลี่ยนสyle ใหม่ให้กระบวนการเรียนรู้อยู่ในลักษณะเด่นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง เพื่อให้เกิดการพัฒนาศักยภาพของตนเองได้อย่างเต็มที่ทั้งความรู้ ความสามารถและคุณลักษณะ สามารถเรียนรู้วิธีคิดวิเคราะห์อย่างมีเหตุผล มีวิธีการ新浪财经 ความรู้เพิ่มเติมและมีการเรียนรู้ทักษะชีวิตที่จำเป็นในการพัฒนาตนเอง

แนวคิดสำคัญทางการศึกษาที่ถูกกล่าวถึงในการพัฒนาการศึกษาปัจจุบัน เช่น แนวคิดการศึกษาเพื่อปวงชน แนวคิดโภการสอนเท่าเทียมกันทางการศึกษา แนวคิดการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจและสังคมของประเทศไทย และแนวคิดการศึกษาตลอดชีวิต จัดเป็นแนวคิดที่มีอิทธิพลมากที่สุดในการจัดและพัฒนาการศึกษา เพราะเป็นแนวคิดที่สอดคล้องกับสภาพสังคมในปัจจุบันเป็นอย่างดียิ่ง

ลักษณะคนไทยที่พึงประสงค์ คือเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ จิตปัญญา ความรู้ คุณธรรม มีจริยธรรม และวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข และเป้าหมายของกระบวนการเรียนรู้ ต้องมุ่งปัจจุบัน ผังจิตสำนึก ที่ถูกต้องเกี่ยวกับการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตย รู้จักเพ่งตนเอง มีความคิดสร้างสรรค์ ใฝ่รู้และเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่องต่อจากนี้ไปการเรียนการสอนที่เรียกว่าครูเป็นศูนย์กลางก็จะลดความสำคัญลง ผู้เรียน ก็จะได้รับการเพิ่มความดี ความเก่ง และความสุขมากขึ้น

Abstract

The purpose of this article is to motivate educationists to be aware of the problems of Thai educational quality focusing on teacher - centered teaching method, which has not helped learners be able to develop themselves as their highest potential. It is necessary to change this into the method focusing on student center in order to develop their potential of knowledge, ability and characteristics. They can learn to analyse reasonably, search more knowledge and learn necessary skills of living for self-developing.

The main concepts of education mentioned in current educational development such as (1) Concepts of learning for all (2) The equality of educational opportunities (3) The educational management

* ผู้ช่วยศาสตราจารย์, ผู้อำนวยการศูนย์วิชาการศึกษาทั่วไป มหาวิทยาลัยศรีปทุม

related to socio-managing and de

As desirable intelligence, know The goal of learn democratic political teaching method

บทนำ

ปัญหาที่สำคัญในส่วนใหญ่จะอยู่ในด้านนี้ ยังเป็นปัญหาต่อหน้าต่อหน้าจากนั้นการจัดให้หัวเรื่องในกลุ่มเด็ก และเด็กชนกลุ่มน้อย ศึกษาและนักวิชาการ ศักยภาพของคนจน การวางแผนงาน การวางแผนให้ขยายไป ได้จากการดำเนินงาน ในระดับต่าง ๆ สรุป การให้บริการ พิการ เด็กเรื่อยมา เมื่อจากความต้อง แต่ก็ต่างกันมาก แห่งนั้นที่การสอน การทำให้เห็นนี้ไม่หาย ตามศักยภาพได้ ใหม่ ให้มีกระบวนการ ให้เด็กพัฒนาศักย์ ทั้งความรู้ ความ วิธีคิดวิเคราะห์อย่าง และมีการเรียนรู้

ฉบับเรียบง่าย

related to socio-economics of Thai nationalities and (4) Long life learning plays important role in managing and developing education because they are connected with the contemporary society.

As desirable Thai characteristics is to become a perfect human full of perfect physical, mind, intelligence, knowledge, ethics, morality and culture. This will help them live happily with others. The goal of learning process is to get the learners continuously cultivate their good conscious in democratic politics, self-reliance, creativity and self - educating. From now on, the teacher- centered teaching method will be less important and learners will gain more virtue, intelligence and happiness .

มีไทย ชึ่งเน้น
ฟ์ได จึงจำเป็น
ทักษิณภาพของ
วิธีการแสวงหา
นิชน แนวคิด
ของประเทศไทย
จะเป็นแนวคิดที่
มีจริยธรรม
รู้ ต้องมุ่งปลูก
เรื่องสร้างสรรค์
คุณลุง ผู้เรียน

educational
be able to
ed focusing
stics. They
ing for self -

such as (1)
management

三

ปัญหาที่สำคัญในการพัฒนาศักยภาพของคนส่วนใหญ่จะอยู่ในด้านคุณภาพการศึกษาของประเทศไทย ซึ่งยังเป็นปัญหาต่อเนื่องและต้องเร่งรัดแก้ไขอย่างเร่งด่วน นอกจากนั้นการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานยังไม่สามารถจัดได้ทั่วถึงในกลุ่มเด็กต่อไปโอกาส เช่น เด็กเรื่อง เด็กยากจน และเด็กชนบทลุ่มน้ำอย เป็นต้น และเป็นที่ยอมรับในหมู่นักการศึกษาและนักวิชาการทั่วไป ว่าการวางแผนการพัฒนาศักยภาพของคนจะต้องใช้การศึกษาเป็นเครื่องมือ ต้องมีการวางแผนการจัดการศึกษาและการพัฒนาทักษะฝีมือ แรงงานให้ขยายการบริการครอบคลุมได้กว้างขวางขึ้น โดยการดำเนินงานทางด้านการศึกษาต้องสามารถให้การศึกษาในระดับต่าง ๆ ครอบคลุมประชากรในวัยเรียนได้มากขึ้น ส่วนการให้บริการการศึกษาแก่เด็กต่อไปโดยประสิทธิภาพเด็กพิการ เด็กเรื่อง ซึ่งส่วนใหญ่ยังได้รับบริการไม่ทั่วถึง เมื่อจากความต้องการของผู้ต้องโอกาสแต่ละกลุ่ม มีความแตกต่างกันมาก ยิ่งถ้ากระบวนการเรียนรู้ที่ทำกันอยู่ในบางแห่งเน้นที่การสอน (Teaching) แบบครูเป็นผู้สอนมากเกินไป การทำให้เข้มข้นช่วยให้เด็กๆเรียนสามารถพัฒนาตนเองได้สูงสุด ตามศักยภาพได้ จึงมีความจำเป็นที่จะต้องปรับเปลี่ยนเสียใหม่ ให้มีกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นเด็กเป็นศูนย์กลาง เพื่อให้เด็กพัฒนาศักยภาพตามเงื่อนไขที่ต้องการ ที่อย่างรอบด้าน ทั้งความรู้ ความสามารถ และคุณลักษณะ "สามารถเรียนรู้ วิธีคิดวิเคราะห์อย่างมีเหตุผล วิธีการและทักษะความรู้เพิ่มเติม และมีการเรียนรู้ทักษะชีวิตที่ Gary เป็นในการพัฒนาตนเอง"

(ข้ออันน์ท์ สมุกานนิช, 2543 : 184) ในเรื่องของประชาธิปไตย
โอกาสทางการศึกษาของคนทั้งมวลมีความสำคัญยิ่ง เพราะ
การศึกษามีเป็นปัจจัยที่สำคัญที่ทำให้คนเก่าเก็บเมืองกันในสังคม
ต่าง ๆ มักมีชั้นวรรณะที่ทำให้คนไม่เท่าเทียมกัน หลักการ
สำคัญในทางพุทธศาสนา บุคคลไม่ว่าชาติตรัฐภูลิอย่างไร
แต่มีความรู้เช่นเดียวกันหมด การบรรยายการเมืองศึกษา
หรือศึกษา หรือการเป็นบุคคลเรียนรู้นั้นเอง ฉะนั้นการศึกษา
อย่างทั่วถึงและการศึกษาที่มีคุณภาพดีที่สุดทำให้บุคคลเป็น^{อิสระ}
พึงดูนเองได้ เป็นปัจจัยพื้นฐานของประชาธิปไตย
ที่สามารถชนชั้นที่มีอิสระ เป็นกลาง และมีความสามารถสูง
มีความสำคัญในการพัฒนาศักยภาพของประเทศโดยทั่วถึง^{และรวดเร็ว} ความแตกต่างทางสติปัญญาของคนทั้งมวล
คือการพัฒนาประชาธิปไตย (ประเวศ วาสี, 2537 : 9) ซึ่ง
กระบวนการต่าง ๆ ที่กล่าวมานี้เป็นสิ่งจำเป็นที่ต้องกระทำให้
ปรากฏผลเป็นรูปธรรมอย่างเร่งด่วน และการดำเนินการ
ต้องกระทำอย่างต่อเนื่อง ปรี่ยนสมมูลเป็นบทบัญญัติที่
นักการศึกษาไทยจะต้องรู้แจ้งเห็นใจและไม่สามารถปฏิเสธ
ความรับผิดชอบของตนต่อภาระการปฏิรูปการเรียนรู้ได้

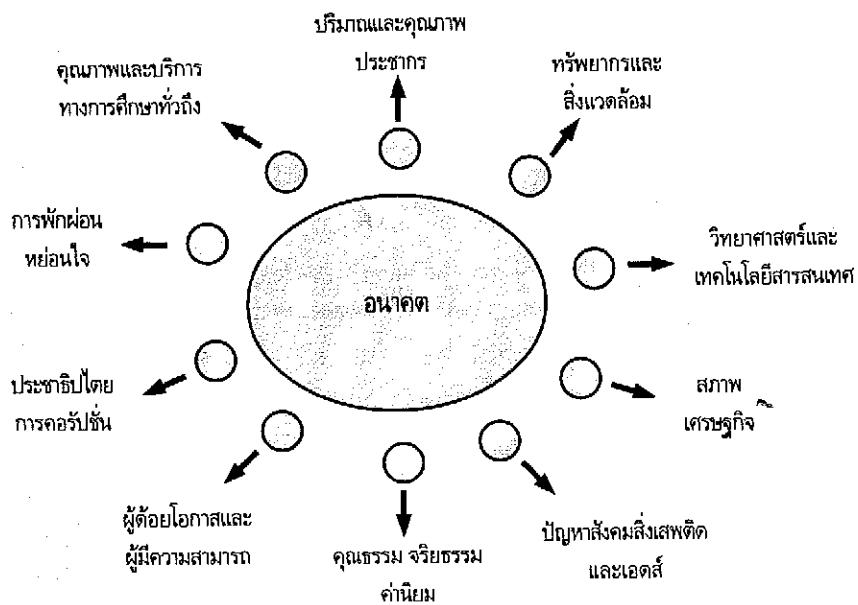
ສາກພາວັດລ້ອມທີ່ເຮັບຮັດໃຫ້ດ້ວຍບົກົງປະການເຮັດຍິນ

ในการสร้างสรรค์อนาคตของประเทศไทย เราต้องกำหนดว่าเรารอイヤกให้อนาคตของมนุษย์เป็นอย่างไร เรายังต้องคำนึงถึงสภากาแฟความเป็นจริงในปัจจุบันและแรงผลักดันต่างๆ ที่เป็นตัวกำหนดการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นกับโลกหรือประเทศไทยในอนาคต แรงผลักดันหลัก ๑ ที่ก่อให้เกิด

แบบที่ 1 ที่มาของการเปลี่ยนแปลงเกี่ยวกับมนุษย์ ประเทศไทย และโลก (รูปที่ 1)

การเปลี่ยนแปลงเกี่ยวกับมนุษย์ ประเทศไทย และโลก (รูปที่ 1) มีอยู่ประมาณ 10 แรงผลักดัน (ดิเรก พรสีมา, 2543 : 6) คือ (1) ปริมาณและคุณภาพประชากร (2) สถานภาพของ หัวพยากรณ์ธรรมชาติสิ่งแวดล้อมและลพิช (3) ความเจริญ ก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และเทคโนโลยี สารสนเทศ (4) สภาพเศรษฐกิจ (5) สภาพและความรุนแรง ของปัญหาสังคม ความยากจน สิ่งสเปดิตและอดส์ (6) สภาพและความรุนแรงของปัญหาด้านคุณธรรม จริยธรรม

และค่านิยม (7) การดูแลและส่งเสริมผู้ด้อยโอกาส และ ผู้มีความสามารถพิเศษ (8) คุณภาพและบริการเพื่อการ พัฒนาอย่างยั่งยืน (9) ความเป็นประชาธิปไตยและการทุจริต คอร์รัปชันและ (10) คุณภาพและความทั่วถึงของบริการ ทางการศึกษา แรงผลักดันต่างๆ เหล่านี้เกี่ยวข้องสัมพันธ์กัน การเพิ่มหรือลดแรงผลักดันอย่างใดอย่างหนึ่งจะส่งผลกระทบ ให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่อแรงผลักดันทางสังคมอื่น ๆ อย่าง หลีกเลี่ยงไม่ได้

รูปที่ 1 แรงผลักดันหลักที่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงเกี่ยวกับมนุษย์ ประเทศไทย และโลก
(ที่มา : ดิเรก พรสีมา, ปัจจัยการศึกษาไทย, 2543 : 5)

เรามักพูดกันมากว่าคนเป็นหัวพยากรณ์มนุษย์ และเรา จะพัฒนาหัวพยากรณ์มนุษย์ แต่บางที่เรารู้จะลืมคิดไปว่า หัวพยากรณ์มนุษย์เป็นศัพท์ค่อนข้างใหม่ มีอายุไม่นานเท่าไร และเกิดขึ้นเพื่อสนองแนวคิดในการพัฒนาแบบที่เรากำลัง ติดเตียนกันอยู่ว่าผิดพลาดมีโทษร้ายและจะต้องเลิก นักเศรษฐศาสตร์มองมนุษย์เป็นเครื่องมือ หรือเป็นทุนที่จะ ใช้สนองวัตถุประสงค์อย่างใดอย่างหนึ่ง เช่น เพื่อพัฒนา เศรษฐกิจหรือเพื่อพัฒนาสังคม แต่ความจริงมนุษย์คนไม่ใช่ มีความหมายเพียงเท่านั้นเรารู้มองมนุษย์ในฐานะที่เป็นคน

เพื่อตัวของเขางเองด้วยที่เป็นชีวิตที่มีคุณค่า มีความหมาย ในตัวของตัวของเขางเอง แต่ทั้งนี้ไม่ใช่จะเดิกความหมายที่ เป็นหัวพยากรณ์ไปเสียเลยคือ จะต้องให้มีความหมายทั้งสอง อย่าง ทั้งในเชิงมนุษย์เป็นหัวพยากรณ์ และในเชิงความ เป็นมนุษย์ที่มีคุณค่ามีความหมายในตัวเองและความหมาย ในเชิงหัวใจมีความสำคัญมาก โดยเฉพาะการศึกษาจะต้อง พัฒนาคนโดยมีจุดหมาย ให้เป็นชีวิตที่มีคุณค่าในตัวของ เขายเอง ให้เป็นชีวิตที่งดงามและสมบูรณ์ในตัวเอง ซึ่งอาจ จะใช้คำว่าเพื่อความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ข้อนี้ลังกบท่อไป

คือคัพท์คำว่า สังคม ing society แล้วก็ culture หรือแม้แต่ค่า เราก็จะต้องถามกันเห็น นั้นคืออย่างไร เพราะ มากันนั้น ถ้าการเรียนรู้ เช่นแนวคิดแบบทาง ส่งเสริมให้มนุษย์เรีย ให้มากขึ้น ในการ ฉะนั้นจะต้องมีความรู้ ของการเรียนรู้ (พระ)

ความจริงเกี่ยวกับ

ก่อนที่จะกล ความเข้าใจก่อนว่าด เห็นแข็งทางปัญญา ของไทยส่วนใหญ่ คนไทยที่มีการศึกษา จึงเป็นสังคมที่ใช้ค เรือย ๆ โดยไม่ทำค เลี้ยงกันเป็นเรื่องปัจ เป็นเพียงการสอนให้ เพื่อความเป็นมนุษย คำรามทางภูมิวิท (ประเทศไทย, ม.ป.) 2544 : 124-125)

ปัญญาคือการรู้ ผู้ ปีน 4 ระดับ (หัว การไม่รู้ไว้ไม่รู้ น สามารถก่อให้เกิด หลายเรื่องเกี่ยวกับ ในการรู้จักภาษาที่ ตั้งแต่ปฏิสัมพันธ์ ไม่ได้ ลืมไม่รู้ว่า ภารกุกสกัดจิต ลี

โอกาส และ
การเพื่อการ
และภารกิจ
ของบริการ
สัมพันธ์กัน
ผลกระทบ
อื่นๆ อย่าง

คือคําพห์ค่าว่า สังคมแห่งการเรียนรู้ ซึ่งแปลมาจาก Learning society และก็มีวัฒนธรรมแห่งการเรียนรู้ Learning culture หรือแม้แต่ค่าว่า Knowledge society ในเรื่องนี้ เรายังจะต้องถามกันเหมือนกันว่า ที่ว่าสังคมของการเรียนรู้ นั้นคืออย่างไร เพราะว่าการที่เราสนใจสุนัขให้คุณมีการเรียนรู้มากันนั้น ถ้าการเรียนรู้นั้นเป็นไปในทางส่วนของแนวคิดแบบเดิม เช่นแนวคิดแบบหาผลประโยชน์ตามลักษณะ ก็เท่ากับว่าเรา ส่งเสริมให้มีมนุษย์เรียนรู้ไป เพื่อจะได้พัฒนาความสามารถ ให้มากยิ่งขึ้น ในทางผลประโยชน์ เช่นนี้เป็นต้น เพราะ พนักงานจะต้องมีความชัดเจนในความหมาย และวัตถุประสงค์ ของการเรียนรู้ (พระธรรมปีกุก (ป.อ.ปยุตโต), 2540, 12)

ความจริงเกี่ยวกับการเรียนรู้

ก่อนที่จะกล่าวถึงการปฏิรูปการเรียนรู้เราน่าจะทำ ความเข้าใจก่อนว่า ความรู้และปัญญาคืออะไร และความ เห็นเชิงทางปัญญาคือข้อได้อย่างไร เนื่องจากการศึกษา ของไทยส่วนใหญ่ไม่ได้ศึกษามาจากฐานของความจริง คนไทยที่มีการศึกษาจึงเป็นคนที่ไม่รู้ความจริง สังคมไทย จึงเป็นสังคมที่ใช้ความจริงน้อย เพราะเราจัดการศึกษาไป เรื่อยๆ โดยไม่ทำความเข้าใจเกี่ยวกับความรู้หรือปัญญาโดยทั่วไป ดังนั้น จึงเป็นปัญหาที่สำคัญที่สุด ในการศึกษา ที่มีการเพียงการสอนเทคโนโลยีที่อ่อนไหวไปใช้ แต่ไม่ใช่ให้เกิดปัญญา เพื่อความเป็นมนุษย์ ในการศึกษาทั้งหมด ต้องกลับไปตั้ง ท่าทางทั่วไป ความรู้คืออะไร ปัญญาคืออะไร (ประเทศไทย, ม.ป.ป., อ้างถึงโดย สัญลักษณ์ เทียบตอน, 2544 : 48) จากมุมมอง ดังกล่าว ทำให้สังคมไทยต้องเริ่มแก้ไขตั้งแต่เรื่ององค์ความรู้ วิธีการหาความรู้หรือกระบวนการแสวงหาความรู้ต้องมีทั้งใน ตัวบุคคล ต้องมีทั้งในองค์กร ต้องมีทั้งในสังคม จึงจะทำให้ เกิดสังคมแห่งการเรียนรู้ได้ ธรรมชาติของสังคมไทยมักชอบ สอนให้เด็กห่อจำจำ ฯ ที่ศึกษาพุทธ โดยสมเด็จพระสัมมา สัมพุทธเจ้าทรงกล่าวว่า อย่าเชื่อตามกาลามสูตร อย่าเชื่อ ตามอาจารย์ว่า อย่าเชื่อตามคนนั้นว่า อย่าเชื่อตามคนนี้ว่า ต้องประสบด้วยตนเอง ต้องคิดด้วยตนเอง แล้วจึงเชื่อ ซึ่งทั้งหมดนี้มีในกาลามสูตร กาลามสูตรไม่เป็นเพียงแต่หลัก การแห่งความรู้ การเสาะแสวงหาความรู้ การนำความรู้ สู่การปฏิบัติและการทดสอบความรู้จากโลกที่เป็นจริง แต่ เป็นหลักการของเหตุผลและการยืนยัน ความจริงที่ปรากฏ ให้ปรากฏเป็นหลักการอันเป็นแก่นแท้ของวิทยาศาสตร์ แต่ สังคมไทยก็ห่อจำจำ ไม่คุ้นชื่อการหาความรู้โดย กาลามสูตร ซึ่งในโลกอนาคต การโง่โง่ความรู้กันและ

การไม่รู้ว่ารู้นี้ เป็นเรื่องของจิตใต้สำนึก ซึ่งคน ๆ หนึ่งเคยรู้ แต่ระลึกไม่ได้ (3) การรู้ว่าไม่รู้เป็นสภาวะที่อาจก่อให้เกิด การเรียนรู้ได้ ถ้าผู้รู้ว่าไม่รู้ไม่มีความอยากรู้ที่จะจัดความ ไม่รู้นั้นเสีย ไม่ว่าจะถูกบังคับให้เรียนมากอย่างไร ก็เกิด ความรู้ได้ยากและเมื่อเลือกได้ไม่ถูกต้อง ถูกบังคับหรือ กำหนดก็จะไม่ช่วยชาญด้วยตนเองที่จะรู้ และ (4) การรู้ว่ารู้ เป็นสภาวะที่เป็นอุดมคติ และเป็นเป้าหมายสูงสุดของ การเรียนรู้ โดยเฉพาะการรู้จักตนเอง ดังนั้นเมื่อเราพูดถึง กระบวนการเรียนรู้ เราจะต้องทำความเข้าใจและแยกแยะ ระหว่างการรู้และความรู้ก่อน

ซึ่งในมุมมองของศาสตราจารย์ นพ.อวี. วัลย์เสวี แล้ว "ปัญญาคือ สามารถเอาอกก้อนความรู้นี่ มาเกี่ยวเนื่อง มาโยงกัน มาโยงกันว่า เหตุปัจจัย เหตุปัจจัย เหตุปัจจัย มาถึงเกิดปัญญา แล้วปัญญานี้แหล่งมาสู่การแก้ปัญหา มีความรู้อย่างเดียวไม่สามารถแก้ปัญหาได้ถึงจะแก้ก็แก้ไม่ ปัญหาที่ไม่สมบูรณ์ ยกตัวอย่างง่ายมาเลย เรารู้ว่ามีไฟเชื้อ มาเลี้ยง ก็จะแต่พอเรื่องของบทหวานมันไม่จบอย่างมาเลเรีย เพราžeาหวานมันก็จะจากพุทธกรรมกากกิน อ่าหารที่กิน แต่บางคนก็ว่ากรรมพันธุ์มีส่วน "(อวี. วัลย์เสวี, ม.ป.ป., อ้างถึงโดย สัญลักษณ์ เทียบตอน, 2544 : 48) จากมุมมอง ดังกล่าว ทำให้สังคมไทยต้องเริ่มแก้ไขตั้งแต่เรื่ององค์ความรู้ วิธีการหาความรู้หรือกระบวนการแสวงหาความรู้ต้องมีทั้งใน ตัวบุคคล ต้องมีทั้งในองค์กร ต้องมีทั้งในสังคม จึงจะทำให้ เกิดสังคมแห่งการเรียนรู้ได้ ธรรมชาติของสังคมไทยมักชอบ สอนให้เด็กห่อจำจำ ฯ ที่ศึกษาพุทธ โดยสมเด็จพระสัมมา สัมพุทธเจ้าทรงกล่าวว่า อย่าเชื่อตามกาลามสูตร อย่าเชื่อ ตามอาจารย์ว่า อย่าเชื่อตามคนนั้นว่า อย่าเชื่อตามคนนี้ว่า ต้องประสบด้วยตนเอง ต้องคิดด้วยตนเอง แล้วจึงเชื่อ ซึ่งทั้งหมดนี้มีในกาลามสูตร กาลามสูตรไม่เป็นเพียงแต่หลัก การแห่งความรู้ การเสาะแสวงหาความรู้ การนำความรู้ สู่การปฏิบัติและการทดสอบความรู้จากโลกที่เป็นจริง แต่ เป็นหลักการของเหตุผลและการยืนยัน ความจริงที่ปรากฏ ให้ปรากฏเป็นหลักการอันเป็นแก่นแท้ของวิทยาศาสตร์ แต่ สังคมไทยก็ห่อจำจำ ไม่คุ้นชื่อการหาความรู้โดย กาลามสูตร ซึ่งในโลกอนาคต การโง่โง่ความรู้กันและ

กันจะทำให้ทุกคนได้เรียนมากขึ้น และมีวิธีการทางความรู้โดยวิธีการต่าง ๆ ดังนั้นถ้าใครที่ชื่อวิธีการสื่อ เรียนรู้จากอันเด่นก็จะได้เปรยบ เพราการเรียนรู้มันเป็นหัวใจของโลกไม่ใช่องค์ความรู้แต่สังคมไทยเรายังเน้นที่องค์ความรู้ ซึ่งความเน้นที่วิธีการทางความรู้ กระบวนการเรียนรู้ องค์ความรู้ ที่เขามีอยู่แล้วเราต้องรู้ ต้องเพิ่มไปจากนั้น ต้องรู้โดยวิธีนั้นให้ลึกซึ้งไปเริ่มจาก ก. ไปห. (สิบปันโน๊ต เกตุหัต, ง.บ.ป., อ้างถึงโดย สัญลักษณ์ เทียมอนอม, 2544 : 109-110)

ปรัชญาการศึกษา กับการปฏิรูปการเรียนรู้

ในเมืองตันนักการศึกษาทุกคนควรเข้าใจความหมายของการศึกษา ซึ่งมีทั้งความหมายที่คล้ายคลึงกันและแตกต่างกัน แต่ในสาระสำคัญของความหมายสามารถแบ่งได้เป็นความหมายในมุมมองแบบแคบและแบบกว้าง โดยความหมายในแบบแคบมองการศึกษาเป็นกระบวนการทางสังคม อบรมถ่ายทอดความรู้ผ่านสถาบันการศึกษาที่สังคมสร้างขึ้นเพื่อทำหน้าที่สร้างคนให้เป็นไปตามความต้องการของสังคม และประเพศชาติ ขณะที่ความหมายในแบบกว้างมองการศึกษาเป็นกระบวนการหล่อหลอมชีวิตของมนุษย์ ตั้งแต่เกิดจนตาย โดยมองว่าการศึกษามีได้จำกัดอยู่ในระบบโรงเรียนเท่านั้น แต่เกิดขึ้นได้ตลอดประสบการณ์ในชีวิตของมนุษย์

สำหรับปรัชญาการศึกษาซึ่งเป็นที่รวมของความรู้ อันเกี่ยวข้องกับการศึกษา ซึ่งมีบทบาทในการควบคุมทิศทางการจัดการศึกษาให้เป็นไปตามความเชื่อของปรัชญาที่ยึดถืออยู่ สำหรับในวงการศึกษาไทยระบบปรัชญาที่ได้รับการกล่าวถึงอย่างแพร่หลายประกอบไปด้วย (ทั้ยรัตน์ ตักดีเนรภิต, 2544 : 116 - 117)

(1) **ลัทธิสารัตถนิยม (Essentialism)** เป็นลัทธิที่มีแนวคิดว่า การเรียนเป็นงานหนักและไม่ได้มุ่งหวังว่าจะต้องนำไปใช้ในทันทีแต่ต้องไปที่จุดหมายในอนาคต ครูตามความเชื่อลัทธินี้จะต้องเป็นผู้นำในการเรียนของเด็ก หัวใจของกระบวนการการศึกษา คือ การนำอาเนื้อหาไว้ชามา เชื่อมโยงประสานกันและใช้วันยในการก่อให้เกิดการเรียนรู้

ฝึกฝนทางสติปัญญา

(2) **ลัทธินิรันดร์วาท (Perennialism)** เชื่อว่าการศึกษาเป็นการแสวงหาความจริงที่ควรเป็นแบบอย่างเดียวกัน สำหรับทุกคน จุดมุ่งหมายของการศึกษา คือ พัฒนาคนให้เป็นคนโดยใช้ความมีเหตุผลเป็นเครื่องมือ ครูในลักษณะนี้เป็นผู้นำทางปัญญาที่เด็ก นักศึกษา ยังเชื่อว่าความรู้จากอดีต ไม่เคยเก่า นักเรียนควรได้ศึกษางานนิพนธ์ที่ถ่ายทอดความรู้ ความคิดจากหลายยุคที่ผ่านมา ซึ่งจะทำให้ได้เรียนรู้ความจริงที่มีค่ากว่าความรู้ที่นักเรียนหาเองตามความสนใจ

(3) **ลัทธิพัฒนานิยม (Progressivism)** มีแนวคิดว่าการศึกษาต้องได้รับการปรับปรุงให้สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไป การศึกษาไม่ควรสอนให้คนยึดมั่นในความรู้ที่กำหนดไว้ตاتยาตัวแต่ต้องเป็นการหาหนทางเพื่อค้นหาความรู้ใหม่ ๆ อยู่เสมอ การเรียนควรเรียนในสิ่งที่ผู้เรียนสนใจโดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง บทบาทครูตามลัทธินี้จึงเป็นผู้ให้คำแนะนำปรึกษาและการเรียนควรอาศัยวิธีแก้ปัญหา (Problem solving method) มา กกว่าการท่องจำเนื้อหา ~

(4) **ลัทธินิรณะการนิยม (Reconstructionism)** มีความเชื่อว่า การศึกษาเป็นเครื่องมือในการปฏิรูปสังคม เพื่อสร้างสังคมใหม่ให้ดีพร้อมตามอุดมการณ์ของมนุษย์ การศึกษาต้องคำนึงถึงสังคมและสอนให้ตระหนักรู้สังคมมากกว่าตนเอง ครูตามแนวคิดลัทธินี้ต้องเป็นผู้ทางให้ผู้เรียนได้มองเห็นความถูกต้องและความจำเป็นในการสร้างสังคมใหม่ตามวิถีทางแห่งประชาธิปไตย ล้วนการเรียน การสอนควรอาศัยวิธีแบบวิทยาศาสตร์ และให้ความสนใจกับจุดหมายปลายทางของการเรียนรู้มากกว่าจะไปเน้นถึงวิธีการเรียนการสอน

(5) **ลัทธิอัตลักษณิยม (Existentialism)** มีแนวคิดว่ามนุษย์สามารถกำหนดคิริริร่วตได้ โรงเรียนเป็นที่สร้างคนให้เป็นตัวของตัวเอง จึงต้องให้ผู้เรียนมีโอกาสเลือกเรียนโดยอาศัยเหตุผลที่โครงสร้างภูมิและจุดหมายของการศึกษา คือการสร้างคนให้รับผิดชอบในสิ่งที่ตนได้เลือกและกระทำ ครูจึงมีหน้าที่สร้างเต็กให้มีวินัยในตนเอง

จากระบบปรัชญาที่อาจสอดคล้องกันได้ว่า การนำแนวคิดต่างๆ นักการศึกษาจะใช้ต่อ หมายความว่า การศึกษาจะช่วยให้การจัดการศึกษาที่ดีขึ้น

บทบาทภัยการศึกษา กับการปฏิรูปการเรียนรู้

ความมุ่งหมาย เกิดแนวทางในการจัดการศึกษาที่มุ่งหมายของการศึกษา ต้องการที่กว้างใหญ่ที่สุด แต่ต้องดำเนินไปตามคุณค่าจริยธรรม คุณค่าดีงาม และสภាភรรณของปัจจุบัน การศึกษาได้มีผู้คนร่วมกันพัฒนาคน ซึ่งเป็นทุกๆ ด้าน ดังนั้นสังคมขาดการให้ความ

ทุกภัยทาง การเรียนรู้ 5 ชาติ แห่งชาติ จัดทำขึ้น การสอน เพื่อเตรียมสังคมที่เปลี่ยนแปลง อนาคต (ทั้ยรัตน์ ประภาก้อน) จัดทำขึ้น

(1) บทบาทภัย ที่ช่วยทำให้การเรียนรู้ ประภาก้อน จัดทำขึ้น การสอน เพื่อเตรียมสังคมที่เปลี่ยนแปลง อนาคต (ทั้ยรัตน์ ประภาก้อน) จัดทำขึ้น

ແພັນ) ເຊິ່ງວ່າການ
ແນວຍ່າງດີເຍຸດກັນ
ຄື່ອງ ພັດທະນາໃໝ່ເປັນ
ທາງວົງຈຳກອດ
ທາງຫຼວດຄວາມຮູ້
ກີ່ເປັນຮູ້ຄວາມຈິງ
ຕົນໄດ້

(pressing) ມີ
ທີ່ລົດລົງກັນ
ການສອນໃຫ້ຄັນ
ທີ່ການຫາຫາທາງ
ການເຮັດໃນລົງ
ນິບາທຸກຄູາຕາມ
ເຫັນຄວາມຕັບ
ມີມາກວ່າການ

(pulling) ມີ
ກົງປົງປັບສົງຄມ
ຕະຫຼອນມຸນຫຼີ
ຫັກດຶງສັງຄມ
ນີ້ຜູ້ຫາກໄດ້
ໃຫ້ໃນການລັງ
ການເຮັດ
ທີ່ຄວາມສົນໃຈ
ຈະໄປເນັ້ນເຖິງ

ມີແນວຄົດ
ທີ່ສັງຄນ
ທີ່ດີເອົາເຮັນ
ການສຶກຫາ
ແລະກະທະກາ

ຈາກຮບປະຈຸບັນການສຶກຫາທັງ 5 ນີ້ຈະເຫັນໄດ້ວ່າຕ່າງ
ມີແນວຄົດທີ່ອາຈສອດຄລ້ອງແລະແຕກຕ່າງກັນອອກໄປ ສິ່ງເຮົາ
ໄຟສາມາດຕັດສິນໄດ້ວ່າ ລັກທີ່ໄດ້ຖືກໂຮມືດ ອົງໂຄຣດີກ່າວກັນ
ການນໍາແນວຄົດຕ່າງ ຈະ ທີ່ປະກູງໃນປັບປຸງການສຶກຫາໃໝ່
ນັກການສຶກຫາຈະໃຫ້ຕ້ອງອາຫັນທັກການພົມພານນັດວາມ
ເໜີມສົມກັນສັກພາທາງສັງຄມໄຫຍ່ໄຟແລະຍຸຄສັນຍັດ ດັ່ງນັ້ນ
ປັບປຸງການສຶກຫາຈຶ່ງຍັງຄົງທຳນາທີ່ເສີມອັນແສງສ່ວາງນໍາຫາທີ່
ຫຼວຍໃຫ້ການຈັດການສຶກຫາຂອງປະເທດໄທຍບຣລຸຜລສ໌ເວົງ
ຕ່ອໄປ

ທຸກຫຼົງການການສຶກຫາທີ່ເຫັນຂັບກັບການປົກປະເຈດ ເຮັດໃຫ້

ຄວາມສຸ່ງທ່ານຂອງການສຶກຫາດີເປັນສິ່ງສຳຄັນທີ່ກ່ອໄຫ້
ເກີດແນວທາງໃນການຈັດການສຶກຫາຂອງປະເທດ ເພວະຄວາມ
ສຸ່ງທ່ານຂອງການສຶກຫາເປັນເປົ້າທ່ານ ອຸດການ ອົງໂຄຣດີ
ຕ້ອງການທີ່ວ່າງໄວ້ເພື່ອເປັນແນວທາງໃນການຈັດການສຶກຫາ ຫຼືຈະ
ແຕກຕ່າງກັນໄປຕາມຄວາມຄົດ ຄວາມເຂົ້າຂອງປັບປຸງທີ່ແຕ່ລະ
ນຸດຄລີ່ດີ້ອ ແລະອາຈເປົ້າຢັ້ງແປລັງໄປໄດ້ຕາມເວລາແລະ
ສັກພາກຄົນຂອງປະເທດ ໃນສ່ວນຂອງຄວາມສຳຄັນຂອງ
ການສຶກຫາ ໄດ້ມີຜູ້ກ່າວລົງທຶນທີ່ໄວ້ຫາຍໍປະເທດທີ່ໃນກາພຽງແລ້ວ
ກີ່ເປັນທີ່ຍົມວັນກັນດີວ່າການສຶກຫາມີບ່ນທາຫລຳສຳຄັນໃນການ
ພັດທະນາ ຫຼືເປັນພື້ນຫຼຸນສຳຄັນໃນການພັດທະນາປະເທດໃນ
ທຸກ ຈະ ດັ່ງນັ້ນສັງຄມແລະປະເທດຕາຕີມໄນ້ຈ່າຍພັດທະນາໄດ້
ທັກຫາການໃຫ້ຄວາມສຳຄັນກັນການການສຶກຫາ

ທຸກຫຼົງທ່ານການສຶກຫາທີ່ຈະນໍາເສັນອົດໄປແມ່ນທຸກຫຼົງທ່ານ
ການເຮັດໃຫ້ທັງ 5 ຂອງລ່າງນັກງານ ດັນທະນາການການສຶກຫາ
ແພ່ງຫຼາຍ ຈັດທ່ານີ້ເພື່ອນໍາມາໃຫ້ພັດທະນາກະບວນການເຮັດ
ການສອນ ເພື່ອຕັ້ງມານີ້ໃຫ້ສາມາດເຫັນສັກພາກຮະແລ
ສັງຄມທີ່ເປົ້າຢັ້ງແປລັງໄປໄດ້ອ່າຍ່າງຮົດເຮົວ ທັງໃນປັຈຈຸນັນແລະ
ອານຸດຕ (ຫ້າຍຮັດຕົວ ຄັດຕິ່ນເນັມືຕ, 2544 : 118 - 119) ຫຼື
ປະກອບໄປຕ້ວຍ

(1) ທຸກຫຼົງການເຮັດໃຫ້ມີຄວາມສຸ່ງ ມີອົບປະກອບ
ທີ່ຫຼວຍທ່ານໄດ້ໃຫ້ເຮັດໃຫ້ເປົ້າໄປຢ່າງມີຄວາມສຸ່ງ 6
ປະກາງ ອື່ນ (1.1) ກາຍຍອມວັນວ່າເຖິກເປັນມຸນຫຼີທີ່ມີຫົວໄຈແລະ
ສ່ວນສາມາດຕັດສິນເລືອກເຮັນໄດ້ດ້ວຍຕາມເອງ (1.2) ດຽວມີ

ຄວາມເນັດຕາເປັນແນວຍ່າງທີ່ດີແກ່ເຕັກ ມີຈົດສຳນິກໃນການເປັນ
ຜູ້ໄທແລະມີຄວາມພັບອົມເພື່ອການສອນຍ່າງມີຄຸນກາພອູ່ເສນວ
(1.3) ເດືອນມີຄວາມກາຄຸມໃນຕາມເອງຮູ້ຈັກຕາມເອຍມັນຈຸດດີ
ຈຸດຕ້ອຍ ແລະພັບອົມທີ່ຈະປັບປຸງແກ້ໄຂຕາມເອງ (1.4) ເຕັກມີ
ໂຄກສເລືອກເຮັດໃຫ້ມີຄວາມຄັດຄວາມສຳໄລແລະຄວາມສາມາດ
ຂອງຕາມ (1.5) ບາທເຮັດສຸກຈຸງຈີ່ໃຫ້ຄັ້ນຫາຄວາມຮູ້ ເພື່ອພັດທະນາ
ຄວາມຄົດແລະສົມພັນຮັກວິທີ່ວິທີຈົງ ແລະ (1.6) ສິ່ງທີ່ເຮັດໃຫ້ສຳ
ມາດ ນໍາໄປໃຫ້ໃຫ້ວິທີປະຈຳວັນໄດ້

(2) ທຸກຫຼົງການເຮັດໃຫ້ແນວຍ່າງສົ່ວນຮ່ວມ ມີແນວຄົດວ່າ
ການເຮັດໃຫ້ຈັກຕູ້ສັ່ງແນ້ວທ່ານເບີນຫຼັກໄໝເພີ່ມພວຕ່ອກ
ດໍາລົງຫຼວຍທ່ານມີຄຸນກາພິໄນ້ຈຸ່ງພະລັກປັບປຸງແປລັງເວົງ
ສິ່ງທີ່ຕ້ອງຮ່ວມ ອື່ນ ມີໃຫ້ມາທີ່ການສຶກຫາໃຫ້ເປັນການສຶກຫາ
ຕະຫຼອນທີ່ສັ່ງແນ້ວທ່ານທີ່ນັກການສຶກຫາໃຫ້ໃນການພັດທະນາການຄົດ
ສາມາດຄສຽບໄດ້ 3 ແນວທາງ ອື່ນ (3.1) ການສອນເພື່ອໄຫ້ຄົດ
(Teaching for thinking) ເປັນການເສີມການປັບປຸງແປລັງ
ການສອນທີ່ຫ້າວິທີການເພື່ອເພີ່ມ ຄວາມສາມາດໃນດ້ານການຄົດ
ຂອງເຕັກ (3.2) ການສອນການຄົດ (Teaching of thinking)
ເປັນການສອນເພື່ອໄຫ້ກ້າພະການຄົດໂດຍແນ້ງການການທັງສອງ
ທີ່ນຳມາໃຫ້ໃນການຄົດໂດຍເລັກ ແລະ (3.3) ການສອນເກີ່ມຫຼັບ
ການຄົດ (Teaching about Thinking) ເປັນການສອນທີ່ເຫັນ
ການໃຫ້ກ້າພະການຄົດເບີນເນື້ອຫາສາຮະໃນການສອນເພື່ອຫຼວຍໃຫ້
ຜູ້ເຮັດໃຫ້ຮູ້ແລະເຫັນໄວ້ຕາມຮູ້ຂ່າຍໄວ້ ຕ້ອງກາຮອໄໄຣ ແລະຍັງໄວ້ຮູ້
ອະໄວຕລອດຈານຄວາມຄົດຂອງຕາມເອງໄດ້

(4) ທຸກຫຼົງການເຮັດໃຫ້ເພື່ອການພັດທະນາສຸນທີ່ຍັກພ
ແລະລັກນະນິສີຍ່າງ : ຄີລປະ ດັນຕີ ກີພໍາ ມີແນວຄົດວ່າການ
ພັດທະນາການເຮັດໃຫ້ຕ້ານຄີລປະ ດັນຕີ ກີພໍາ ອູ່ຢູ່ນັ້ນຮູ້ນັ້ນຂອງ
ຫັກການເຮັດໃຫ້ 3 ສ່ວນ ອື່ນ ກັດຄວາມເຫັນຂອງຕາມເອງ
ຫັກການເຮັດໃຫ້ສຳຄັນ ແລະກະທະກາ

และหลักความเป็นตัวของตัวเองบนโลกแห่งทางวัฒนธรรม
ของเชื้อชาติ

(5) ทฤษฎีการเรียนรู้เพื่อการพัฒนาศูนย์เรียนภาษา
และลักษณะนิสัย : การฝึกฝนภาษา ว่าจາ ໄສ ມີແນວດີໃນ
การเตรียมเด็กให้สามารถเข้าถึงบุปผาของสังคมบุคคลใหม่ด้วย
การกำหนดลักษณะนิสัยให้ครอบคลุมคุณธรรมและจริยธรรม
พื้นฐานที่สำคัญ คือ (5.1) มีมารยาทและวิถีแห่งการปฏิบัติคน
ทางภาษา ว่าจາ ໄຈ້ານພື້ນຖານ (5.2) มีผลิตสัมภาระญญະในการ
ครองตัว (5.3) มีคุณธรรมประจាតน (5.4) ລັກໃນເພື່ອມນຸ່ຍ
และ (5.5) ລັກໃນธรรมชาติ

การจะสร้างลักษณะนิสัยดังกล่าวให้กับเด็กไม่ใช่
มาจากการจดที่ครูสั่งแต่ต้องใช้กลยุทธ์การสอนใหม่ๆ เช่น
การเรียนรู้ด้วยเกม กิจกรรม การฝึกสมาธิ การเรียนรู้จาก
ชีวิตจริง การแนะนำจากครู และมีการประเมินผลอย่าง
ต่อเนื่อง ซึ่งครูจำเป็นต้องเอาระบบที่ได้มาใช้ในการพัฒนา ลักษณะนิสัย
เด็กอย่างจริงจัง

ແມວຄົດກໍ່ສ້າງຄັງເພື່ອບົງລູຮັບການເຮັດວຽກ

แนวคิดสำคัญทางการศึกษาที่ถูกกล่าวถึงในการพัฒนาการศึกษาปัจจุบัน (ห้วยรัตน์ ตักดีเนรมิต, 2544 : 119-120) มีดังนี้

(1) แนวคิดการศึกษาเพื่อป้องชัน เป็นแนวคิดที่เห็น
ว่าการศึกษาเป็นสิทธิและหน้าที่ของประชาชนทั้งชาติ แต่ละ
ประเทศนำแนวคิดนี้มาใช้โดยตราเป็นกฎหมายให้มีการ
ศึกษาภาคบังคับที่ก้าวหน้าไปกว่าประชาชนจะต้องเล่าเรียนใน
โรงเรียนเป็นแหล่งอย่างน้อยก็เป็น

(2) แนวคิดของการสอนแห่เที่ยมกันทางการศึกษา เป็นแนวคิดที่คุ้งเคียงกับแนวคิดการจัดการศึกษาเพื่อป้องชน โดยการวางแผนพัฒนาการศึกษาผู้วางแผนจะเน้นแนวคิดเรื่อง ความเป็นธรรมในสังคมมาประกอบการวางแผนเพาะาะเป็นที่ยอมรับว่าการศึกษาที่ไม่เป็นธรรม จะถือว่าเป็นการพัฒนา การศึกษาที่สมบูรณ์ได้

(3) แนวคิดการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจและสังคมของประเทศไทย เป็นแนวคิดดังเดิมที่ใช้

มาจันปัจจุบันในการร่างหลักสูตรการศึกษาต้องมีความสอดคล้องกับพื้นฐานทางเศรษฐกิจ สังคม การเมืองและวัฒนธรรมของประเทศไทย

(4) แนวคิดการศึกษาตลอดชีวิต เป็นแนวคิดที่ริเริ่มโดยองค์กร UNESCO ซึ่งมีหลักคิดอยู่ vierasangkum ยุคใหม่เปลี่ยนแปลงเร็ว ความรู้ความสามารถของคนอาจล้าหลังใช้การไม่ได้ถ้าไม่ได้รับการศึกษาเพิ่มเติมอยู่เสมอ

ในปัจจุบันแนวคิดทั้ง 4 ถือว่ามีบทบาทสำคัญใน การจัดและพัฒนาการศึกษา เพราะเป็นแนวคิดที่สอดคล้อง กับสภาพสังคมในปัจจุบันเป็นอย่างดี กระบวนการเรียนรู้ เกี่ยวข้องกับลิ่งค่าง ๆ (ชัยอนันต์ สุมทวนนิช, 2543 : 184) คือ (1) ตัวความรู้ (Body of knowledge) วิชาต่าง ๆ ที่มี ลักษณะแยกเป็นรายละเอียด มีการจัดในรูปของແเน່ງหรือ หมวดวิชา โดยอาจมีบูรณาการเชื่อมโยงกันหรือแยกส่วนกัน ก็ได้ตัวความรู้นี้ มีปรากฏในรูปของคำว่า สื่อการสอนหลาย ประเภท ตลอดจนตามสื่อ อื่น ๆ เช่น อินเทอร์เน็ต (Internet)

วิทยุ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ นิตยสาร วารสาร หนังสืออ้างอิง และ (2) การรู้ (Knowing) ได้แก่ วิธีการที่ผู้สอนแนะนำ สังสอนให้ผู้เรียน ใช้ในการแสดงทางความรู้ หรือผู้เรียนมี ความอยากรู้และหาวิธีการตรวจสอบหลักที่อยากรู้นั้นด้วยตนเอง ในทางพุทธศาสนากล่าวว่า ความนุชย์ประกอบด้วยขั้นธ 5 คือ รูป เทพนา สัญญา สังฆรา แล้ววิญญาณ โดย (1) รูป ซึ่งอาจ ตีความหมายได้ว่าคือร่างกาย (2) เทพนา ซึ่งอาจตีความหมาย ได้ว่าคือ ความรู้สึก (Feeling, Senses) (3) สัญญา ซึ่งอาจ ตีความหมายได้ว่าคือ ความจำ (Memory) (4) สังฆรา ซึ่งอาจ ตีความหมายได้ว่าคือ ธรรมารมณ์ทั้งปวง เช่น ความคิดเรื่อง สิ่งใดคิดสิ่งใดไม่คิด เจตคติ เป็นต้น (Sense of values, Attitude, etc.) ซึ่งรวมเรียกว่าด้านจริยะ (Affective domain) และ (5) วิญญาณ ซึ่งอาจตีความหมายได้ว่าคือความรู้และ เนื้องจากมนุษย์นี้ยอมหน้าไปด้วยอุคคลมูล (โล กอรั หล) ซึ่งทำให้ทุกอย่าง ในพุทธประวัติกล่าวว่าพระพุทธองค์ทรง พยายามอย่างยิ่งที่จะหลุดพ้นไปจากความทุกข์ ได้ทรงศึกษา โภคภัณฑ์แล้ว ทรงศึกษาตามภัณฑ์แล้ว ก็ยังไม่หลุดพ้นไปได้ พูดอย่างธรรมชาติ ๆ รักษา พระองค์พยากรณ์พัฒนาขั้นธ 5 อย่างยิ่ง โดยวิธีต่าง ๆ กัน จนในที่สุดโดยวิธีของ พระองค์คง

ทรงเข้าใจในเรื่องโครงสร้าง
มีองค์เปด และอื่น ๆ ทรงกลดพันปีได้ เช่น
พุดอย่างธรรมดาก็จะดี
สูงสุด จะกลดพันปีได้
เข้าด้วยกันก็พอจะกลด
ของเยาวชนหรือบุคคล
ความมองงามเนื่องจาก
เพื่อคลายภัยลงมูลให้เก็บ
บัวศรี, 2517 : อังถินท์
33) โดยบทบัญญัติ
กรอบการปฏิบัติที่ทุก
พระราชบัญญัติการ
ใช้ตั้งแต่วันที่ 20 สิงหาคม
การศึกษา ซึ่งมีว่า

ตามแนวคิด
การศึกษาจะเกิดขึ้นได้
ซึ่งในสภาพการณ์ปัจจุบัน
ขั้นที่ห้า 5 ให้ประสา^ห
พระราชนิยมญัตติการที่
ได้กล่าวถึงลักษณะ
สมบูรณ์ทั้งร่างกาย
มีจิตใจรวมและวัฒนา^ห
กับผู้อื่นได้อย่างมีความ
มนุษย์ที่ถูกผลตอบแทน
สำหรับในมาตรา 7
เรียนรู้ไว้ตั้งแต่องุ่นปลูก^ห
การปกครองในระบบทะ^ห
ทรงเป็นประมุข รู้จัก
ความเคารพกฎหมาย
เมืองน้ำด้วยภาคภูมิใจ^ห
ของส่วนรวมและชุมชน^ห
และศิลปวัฒนธรรม^ห
ภูมิปัญญาไทยและ^ห
ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม^ห

ทรงเข้าใจในเรื่องไตรลักษณ์ ปฏิจจสมุปบาท อริยสังฆ มรรค
มีองค์แปด และอื่น ๆ และวิธีการต่าง ๆ จนกระตุ้นความรู้และ
ทรงหลุดพ้นไปได้ ซึ่งเป็นผลของการพัฒนาขั้นสูงสุดหรือ
พูดอย่างธรรมดาก็คือพระองค์ได้ประสบความงามของงานชั้น
สูงสุด จนหลุดพ้นไปได้ทันท่วง เมื่อประมวลความคิดดังกล่าว
เข้าด้วยกันก็พอจะกล่าวไว้สำหรับใช้ในการดำเนินการศึกษา
ของเยาวชนหรือบุคคลทั้งปวง ในสังคมได้ว่า "การศึกษาคือ
ความงามของงานเนื่องจากได้พัฒนาขั้นชั้นที่ 5 ของแต่ละบุคคล
เพื่อผลดออกุศลミュโลให้เหลืออน้อยที่สุดเท่าที่จะทำได้" (สาระ
บัณฑิต, 2517 : อ้างถึงโดย สุนทร โภตบรรเทา, 2544 : 32-
33) โดยบทบัญญติที่จะสามารถบอกทิศทางและกำหนด
กรอบการปฏิบัติที่ทุกฝ่ายในชาติจะต้องยึดถือตามคือ
พระราษฎรบัญญติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 ซึ่งบังคับ
ใช้ตั้งแต่วันที่ 20 สิงหาคม 2542 อันมีผลให้เกิดการปฏิรูป
การศึกษา ซึ่งเป็นวาระสำคัญแห่งชาติ

ตามแนวคิดของศาสตราจารย์ ดร.สาโรช บัวครี
การศึกษาจะเกิดขึ้นได้ ขั้นที่ตั้ง 5 ของมนุษย์ ต้องอยู่กับพัฒนา
เชื่อในสิ่งที่ตนเองได้รับ ไม่ต้องมีหัวใจซ่อนอยู่ ให้การพัฒนา
ขั้นที่ตั้ง 5 ให้ประสบผลได้นั้นคือ การปฏิรูปการเรียนรู้ใน
พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา 6
ได้กล่าวถึงลักษณะคนไทยที่พึงประสงค์ คือเป็นมนุษย์ที่
สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สมบูรณ์ ความรู้ คุณธรรม
มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วม^{กับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข} ทั้งนี้ในความหมายดังกล่าวคือ^{กับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข} มนุษย์ที่ถูกลดอภยศมูลให้เหลือน้อยที่สุดเท่าที่จะทำได้
สำหรับในมาตรา 7 ได้กล่าวถึงเป้าหมายของกระบวนการ
เรียนรู้ไว้ว่าต้องมุ่งปลูกฝังเจตนาให้ถูกต้องเกี่ยวกับการฝึกอบรม^{การฝึกอบรม}
การปกคล้องในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหาปัชตริย์^{ทรงเป็นประมุข} รัฐกรรมาและส่งเสริม สิทธิ หน้าที่ เสริมภาพ
ความเคารพกฎหมาย ความเสมอภาค และศักดิ์ศรี ความ
เมื่อมนุษย์ภาคภูมิใจในความเป็นไทย รัฐกรรมาผลประโยชน์^{ของส่วนรวมและของประเทศชาติ} รวมทั้งส่งเสริมศาสนา
และศิลปวัฒนธรรมของชาติ การศึกษา ภูมิปัญญาท่องถิน
ภูมิปัญญาไทยและความรู้อันเป็นสากล อนุรักษ์ทรัพยากร
ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีความสามารถในการประคุณ

อาชีพ รู้จักเพื่อนเอง มีความคิดริเริมสร้างสรรค์ ใฝ่รู้และเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง ซึ่งกล่าวโดยสรุปเกี่ยวกับการพัฒนาขั้นธันที 5 ของมนุษย์นั่นเอง และทั้งมารา 6 และ 7 จะสำเร็จลุล่วงได้นั้นต้องอาศัยมารา 8 : การจัดการศึกษาโดยเป็นการจัดการศึกษาตลอดชีวิต สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา พัฒนาสาระ และกระบวนการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ต่อจากนี้ไปการเรียนการสอนที่เรียกว่า ครูเป็นศูนย์กลาง (Teacher centered) ก็จะลดความสำคัญลง จะเหลือไว้ใช้ในการณ์ที่ผู้สอนต้องการถ่ายทอดความคิดรวบยอด (Concept) เกี่ยวกับเรื่องต่าง ๆ บางครั้งบางคราวไม่ยังผู้เรียนท่านนั้นและในหลาย ๆ กรณี การพัฒนาความคิดรวบยอดในตัวผู้เรียนอาจกระทำด้วยตัวผู้เรียนเองก็ได้ ด้วยการปฏิบัติทดลองซึ่งจะทำให้ผู้เรียนเรียนรู้และสร้างความคิดรวบยอดเกี่ยวกับเรื่องนั้น ๆ ขึ้นมาเองได้ การเรียนรู้ของผู้เรียนจะเกิดขึ้นโดยผ่านกระบวนการเรียนด้วยการแล้วหาความรู้และทดลองปฏิบัติตัวอย่างเอง เป็นกระบวนการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นควบคู่กับพัฒนาการด้านคุณธรรมและจริยธรรมในตัวผู้เรียน หลังจากที่ทุกฝ่ายเข้าใจบทบาทและภารกิจของตนแล้วการปฏิรูปการเรียนรู้ก็จะเกิดขึ้น ซึ่งคำนึงที่สำคัญจากทุกฝ่ายก็คือ ผู้เรียนได้เพิ่มความตื้นความเก่งและความสามารถน้อยเพียงใด

unashū

ปัญหาในการพัฒนาศักยภาพคนไทยส่วนใหญ่จะอยู่ในด้านคุณภาพการศึกษา ซึ่งยังเป็นปัญหาต่อเนื่องและต้องเร่งรัดแก้ไขอย่างเร่งด่วน ยิ่งถ้ากระบวนการเรียนรู้ที่ทำกันอยู่ในบางแห่งเน้นที่การสอนแบบครูเป็นผู้สอนมากเกินไป การทำเช่นนี้ใช้ช่วยให้เด็กสามารถพัฒนาตนเองได้สูงสุดตามศักยภาพได้ จึงมีความจำเป็นที่จะต้องปรับเปลี่ยนเสียใหม่ ให้มีกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นเด็กเป็นศูนย์กลาง เพื่อให้เด็กพัฒนาศักยภาพตนเอง ได้อย่างเต็มที่อย่างรอบด้าน ทั้งความรู้ ความสามารถ และคุณลักษณะ สามารถเรียนรู้ธุรกิจวิเคราะห์อย่างมีเหตุผล วิธีการและวิธีการ ความรู้เพิ่มเติมและมีการเรียนรู้ทักษะชีวิตที่จำเป็นในการพัฒนาตนเอง

สภาพความเป็นจริงในปัจจุบันและแรงผลักดันต่าง ๆ ที่เป็นตัวกำหนดการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นกับโลกหรือประเทศไทยในอนาคต โดยเฉพาะการศึกษาจะต้องพัฒนา คน โดยมีจุดหมายให้เป็นชีวิตที่มีคุณค่าในตัวของเขารอง ให้เป็นชีวิตที่งดงามและสมบูรณ์ในตัวเอง ซึ่งอาจจะใช้คำว่า เพื่อความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ การที่เราสนับสนุนให้คนมี การเรียนรู้มากันนั้น ถ้าการเรียนรู้นั้นเป็นไปในการสนับสนุน แนวคิดแบบเดิมก็เท่ากับว่าเราส่งเสริมให้มนุษย์เรียนรู้ไปใน การทำผลประโยชน์ เพราะฉะนั้นจะต้องมีความรัดれนใน ความหมายและวัตถุประสงค์ของการเรียนรู้

แนวคิดสำคัญทางการศึกษาที่ถูกกล่าวถึงในการพัฒนาการศึกษาปัจจุบัน เช่น แนวคิดการศึกษาเพื่อป้องชน แนวคิดโอกาสอันใหม่ที่มุ่งก้าวทางการศึกษา แนวคิดการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจและสังคมของประเทศไทยและแนวคิดการศึกษาตลอดรากวิถี ในปัจจุบันแนวคิด

ทั้ง 4 ถือว่ามีบทบาทสำคัญ ในการจัดและพัฒนาการศึกษา เพาะเย็บแนวคิดที่สอดคล้องกับสภาพสังคมในปัจจุบันเป็นอย่างดี

ลักษณะคนไทยที่พึงประสงค์ คือเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ คุณธรรม มีจิตย์ธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข และเป้าหมายของกระบวนการเรียนรู้ ต้องมุ่งปลูกฝังจิตสำนึกรักษาดูแลต้องเกี่ยวกับการฝึก การปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ ทรงเป็นประมุข รู้จักพึงตนเอง มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ใฝรรและเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง ต่อจากนี้ไป การเรียนการสอนที่เรียกว่า ครูปืนคุณย์กลางก็จะลดความสำคัญลง ผู้เรียนก็จะได้รับการเพิ่มความดี ความเก่งและความสุขมากขึ้น□

ឧកគ្គល់ខែ

ท่ามกลางสี
ในรูปการค้าเริ่ แล
เศรษฐกิจและสังคม
เกิดการแยกส่วนระหว
และเป็น Nagaratha ของ
คงอยู่ของเศรษฐกิจ
เป็นทางออกของสังช
เพื่อให้เศรษฐกิจ บุร

Abstract

Of the term rapidly, especially setting of the N agricultural and powered Thai e an overflow of th is said that the s development. S Plan, set by peop best Thai econo country's and co

รัชกาลปัจจุบัน สมเด็จพระศรีนครินทร์ ทรงสถาปนา “มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่” วันที่ 25 พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๓๗

1 กรกฎาคม 2542 - มกราคม 2543 . กรุงเทพฯ. 2543.

ดิเจ พรศิมา. ปฏิรูปการศึกษาไทยท่าอย่างไร. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ สรั่งทิพย์ คอมเพ็ท. 2543.

๑๙๗๖ วะลี ภารพัฒนา/ยะรำย/ไถยาและภารพิริยาทางการเมือง กรุงเทพฯ : สันนักพิมพ์หนังสือวันนี้, ๒๕๓๗.

พระธรรมปิฎก (ภาณุชต์) ภารโรงสัมพันธ์ภานุวัฒน์ อดีตอธิบดีกรมพัฒนาฯ ทรงพระปิฎก 2540

สัมมนาวันที่ ๗ เมษายน พ.ศ. ๒๕๔๓ ในสถานที่ ห้องประชุม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สุนทร โภตบรรเทา. รวมบทความเร่องงานเขียน ศาสตราจารย์ ดร.สาโรช บัวศรี การศึกษา ปรัชญาการศึกษา ประชาธิปไตย
และจริยธรรม : อุดมทพ. ๗๘๖๐๙๒ ๒๕๔๔

หทัยรัตน์ ศักดิ์เนรമิต. แนวทางการพัฒนาการศึกษาไทยในสังคมยุคสารสนเทศ : กรุงเทพฯ, ภาคพิพนธ์, สถาบันปัตติพงษ์
ผู้เขียน: หทัยรัตน์ ศักดิ์เนรัตน์, 2544